

פרק שביעי בסידרה: האישי אשר קסטנר

מייסמכים

שנעלמו

כל הפושעים הנאצים, לא היה אחד שהקדיש מראש זמן כה רב, ומאמץ כה עיקבי, להכנת אליבי אישי. ושום פושע נאצי אחר לא השיג בשטח זה הצלחה כה רבה. קסטנר הציל אותה, יהודים אחרים העידו למענו, הסוכנות היהודית חיפחה עליו, התביעה במישפט אייכמן העלימה אותו, וממשלת ישראל סוככת עליו עד היום.

השאלה היא: מדוע כה חרד בכר לאליבי שלו? מדוע היה הדבר כליכך חשוב לו? עד כה הוכחה סידרה זו כי בכר אשם בגניבה, בשוד, בסחיטה ובדעות־שקר. אולם כל הפשעים האלה עדיין אינם מספקים תשובה משכנעת לשאלה זו. התשובה טמונה בפשע הגדול ביותר של קורט בכר: רצח. הפעם נוכיח כי בן־חסותו של ד"ר רודולף קסטנר אשם באופן אישי בהשתתפות בהשמדה ההמונית של יהודי פולין ורוסיה.

★ ★ ★

אביר ללא חת וללא דופי

בעדותו בכתב, במישפט אייכמן, טען בכר כי השתתף במלחמת רוסיה בתור חייל קרבי, במסגרת הסיס־הקרבני. הוא סיפר:

„הגדוד נכנס לרוסיה עם התחלת הפלישה. בעת ההתקדמות נתמנית לקצין־קישור במטה חטיבת־הפרשים של הסיס מס' 1. תפקידי היה בעיקר לקיים את המגע עם אלוף־הפיקוד

אמת

קורט אמגר

כשיתוף פעולה עם יואל בראנד
כל הוכחות בעברית שמורות 5, העולם הזה

הצבאי שהיה תמונה עלינו. החטיבה השתתפה בהתקדמות לסמולנסק, ובסתיו 1941 השתתפה בקרבות סוערים.

„עבור השתתפותי בקרבות אלה הוענק לי צלב־הברזל, דרגה ב', ואחר־כך דרגה א'. בדצמבר 1941 חילתי והוכנסתי לבית־חולים בברלין. עם החלמתי, במרס 1942, הועברתי למפקדה הראשית של הסיס, במדור לענייני רכיבה ותחבורה. בינואר 1942 הוענק לי צלב־ההצטיינות דרגה ב', עם חרבות... בדצמבר 1942 הועברתי לקבוצת־הקרוב פגליין... שם הנהגתי יחידות שונות בקרבות קשים ביותר. הוענקו לי אות־ההשתתפות של חיל־הרגלים, עיטור קרבי־המגע בברונזה, והצלב הנרמני בהב...“

ובכן — קאריירה של חייל אמין, המתכסה עיסורים ותהילה בקרבות נועזים. אביר ללא חת וללא דופי. גיבור ששפך את דמו למען הרייך והפירר.

האם איש כזה זקוק לאליבי? בחדאי שלא. התשובה לשאלתנו טמונה בדברים שבכר מעלים אותם — ואשר עבור השתתף תם מוכן כיום המולטי־מיליונר לשלם כל הון שבועלם.

מסיבות מובנות משתדל בכר לתאר את יחידתו דא — גדוד הפרשים מס' 1 — כיחידה קרבית סהורה. אולם היא לא היתה קרבית, ובחדאי לא סהורה.

חטיבת הפרשים, בפקודת אלוף־מישנה ה' סיס הרמן פגליין, פעלה במלחמת רוסיה כפי שפעלה במלחמת־פולין: כתגבורת לי־מישטרה, כיחידה לטיהור העורף, תפקידה לא היה להילחם בחזית, אלא ל„טהר“ מא־חורי החזית. עם ראשית הפלישה לברית־המועצות היא הועמדה תחת פקודתו של ראש המישטרה והסיס בפיקוד העורף, בי־גיורת המרכז. שמו של מפקד זה התפרסם לזרואן בעולם כולו: רב־אלוף הסיס אריך פון־דר־באך־צלבסקי. תפקיד החטיבה: סריקה שיטתית של ביצות־פריפייט הענקיות.

הימלר בכבודו ובעצמו ניסח את פקודת המיבצע, בה קבע „הנחיות לסריקת אזורי ביצות באמצעות יחידות־פרשים“. בפקודה זו, הנושאת את התאריך 28 ביולי 1941, קבע הימלר (שלא היתה לו שום שייכות לצבא):

„טיפול באוכלוסייה: צריך להיות ברור לנו, שהכפרים באזורי־הביצות יכולים להיות רק אחד מן השתיים: בסיסים שלנו או בסיסים של האויב. הם יכולים להיות בסיס סיס שלנו רק אם תושביהם אינם פושעים, אלא — מבחינה גזעית — אוקראינים או בני מיעוטים אחרים, האוהדים אותנו וה' שונאים את הרוסים והפולנים.

„אם האוכלוסייה היא עוינת, או נחותה מבחינה גזעית או אנושית, הרי יש להרוג ביריות את כל החשודים בתמיכה בפרטי־זנים. את הנשים והילדים יש לגרש. את ה'

אלוף הפיקוד
גנרל פון שמונדורף היה מפקד מרחב־העורף שמאחורי גיורת ה' מרכז בחזית הרוסית. בתפקיד זה היה אחראי לביצוע ההשמדה. עימו היה קצין־קישור קורט בכר חייב לתאם את הפעולות — אך היום הוא טוען כי לא שמע על כך מעולם.

ספרים

תרגום

האנגלי של גמאל

הגולה האחרון (מאת גיימס א' ל' דריג' / שני כרכים, הוצאת עם הספר) הוא דמות דמיונית שנקלעה למצב אמיתי. הדמות: קפטן סקוט האנגלי, שהוריו השתקפו עו במצרים בהיותו עדיין ילד. הוא גדל שם, הפך בה חייל במלחמת העולם השנייה, ובשל סירוב למלא פקודה מטורפת של הגנרל שלו נשפט והורד בדרגה. באין לו מקלט אחר הצטרף לשירות המיפוי של מישמר הגבולות המצרי.

לקפטן סקוט היה מזל. עוד בימי המלחמה הסתבך, שלא מרצונו, בהתנקשות פו־ליטית. המתנקש: קצין מצרי צעיר, שירה בפוליטיקאי מושחת, ובצמצו נפצע מיריות שומר־הראש. כל זה קרה לפתע ביתו של סקוט. הוא הכניס את הקצין הפצוע לביתו, דאג להעברתו לבית־החולים, ומאוחר יותר אף ביקר אצלו בכלא. שם הקצין הפצוע: עבד אל־נאצר.

בזכות היכרות זו כצא סקוט הנוקשה מיקלט במישמר הגבול המצרי. לא לגמרי מצריים. תוך כדי מהלך שני הכרכים מספיק סקוט ללכוד שני מרגלים ישראלים במידבר, להתעסק בדרגות שונות של רצינות עם שלוש נשים, לעשות מאמצים כבירים לעזור לידידו היהודי, סאם חסון, להשתחרר מכלא מצרי.

אולם אירועים אלה אינם העיקר בספרו של אולדריג'. הרבה יותר חשובה היא תמונת הרקע, אותה הוא מצייר בקפידה. זוהי תמונה של תקופת־מעבר בחייה של מצריים: המעבר מן החברה המושפלת, בה שלטו האירופים, בחסות השלטון האנגלי; אל החברה המצרית המתנערת מכבלי הניצול וההשפלה, והשוחקת תוך כדי כך שיכבת־ביניים שלמה.

בני שיכבה זו הם המצרים שאינם לגמרי מצריים: בעיקר יהודים וקופטים אשר במשך עשרות שנות השלטון הבריטי סיגלו לעצמם מם את שפות אירופה ומינהגיה. עתה אין מצרים הערבית, המוסלמית, רוצה בהם. „הסתלקו לכם!“ אולדריג', בן־ההורים רים אנגליים שהתיישבו באוסטרליה, הכיר את שתי תקופותיה של מצרים. בימי מלחמת העולם השנייה שהה בה ככתב צבאי; ב־1956 חי בה כשנה שלמה. ניתנה לו הזדמנות לראות מקרוב את הצד המצרי של מיבצע סואץ, ועל כן גם שימש מיבצע זה נקודת־השיא של ספרו.

מן הרגע הראשון, אין שום ספק היכן עומד הגיבור. הוא רואה את ידידו הטוב, הסיס עלי זריף, נהרג בהפצצת־האוויר ה' ראשונה של מטוסים בריטיים על קהיר. כא־שר הוא חודר לפורט־סעיד הכבושה־למחצה, כדי לחפש את ידידתו היהודיה, הוא נתפס על־ידי האנגלים, המשלמים אותו להשפיע על עבד אל־נאצר להפסיק את מלחמת הגרילה נגדם.

הוא מסרב, בהשיבו לגנרל האנגלי: „אי־גני מוכן לומר למישהו שיחול מלירות בצבא הבריטי, אפילו היה הדבר ביכלתי. שימשיכו בזה. אתם ראוים לכך. הסתלקו, גנרל, זו תשובה על הבעיה שלכם. פשוט הסתלקו לכם.“

הכר — פרט לזה. בשש השנים האחרונות נכתבו במערב למעלה מתריסר ספרים על גמאל עבד אל־נאצר ומערכת סואץ. הגולה האחרון הוא היחיד המאמץ לעצמו את ההשקפה המצרית הרשמית. אם כי הוא כתוב כרומן, נקראים כמה מפ' רקיו כהרצאות של קצין יחסי־ציבור של לישיבת העתונות המצרית.

ישראל תופסת מקום קטן מאד בספר, אולם היא קיימת לכל אורך העלילה: במתן שבתם של ידידיו המצריים, בהופעתו של האב חסון, אשר נטש את משפחתו בקהיר, עלה לישראל, חזר למצרים כמרגל, נתפס בידי סקוט ולבסוף נפח את נשמתו בבית־חולים מצרי. היא קיימת בעיקר בפרוץ מיבצע סיני.

„מה יכלו לעשות הישראלים אם לא זה? שואלת הלן מאמון, היפהפיה הקופטית, שמעמדה החברתי נהרס עם סילוק האנגלים. „אינני יודע“, משיב סקוט, „הכל, אולי, פרט למה שעשו.“

הודות לקשריו עם ממשלת המהפכה, זכה קפטן סקוט לכינוי „האנגלי של גמאל“. גיימס אולדריג' (42) ראוי לתואר „האוסט־טראלי של גמאל“. אין בכך כל רע. כי בלכות גישתו זו הצליח לצייר תמונה מדוק־דקת ומעניינת של מה שנעשה מסביב לגמאל — ולמה.

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200

הוא והיא" x 200